

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Běhařov

1926-1950

Inventář

EL NAD č.: 1525

AP č.: 558

Eva Ulrichová

Klatovy 2015

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	6
Inventární seznam	7

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady se volili ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

První písemné zmínky o Obecné škole v Běhařově jsou z roku 1879, k ní byly přiškoleny obce Běhařov, Dubová Lhota a Úborsko. V té době také vznikla pravděpodobně i Místní školní rada v Běhařově, z nejstaršího období však nejsou o její činnosti zprávy.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 místní školní rady plnily i nadále svoji funkci až do 31. 12. 1920, kdy došlo k jejich rozpuštění vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady byly voleny k 1. 1. 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři.

Místní školní rada v Běhařově se scházela v učebně školní budovy jednou až čtyřikrát ročně, kdy projednávala jak školní rozpočet, tak zajišťovala veškeré jí zákonem dané činnosti pro potřeby a fungování školy v Běhařově. Podle prvního dochovaného písemného záznamu se dne 21. listopadu 1926 konala 2. schůze Místní školní rady v Běhařově ve školním roce 1926/27, na které byli přítomni předseda František Kauer, místopředseda Josef Toman, správce školy Karel Šanda a jako host starosta obce Běhařov Josef Vocelka. Na této schůzi školní rada schválila rozpočet místní školní obce v Běhařově na správní rok 1927, který činil 2648 Kč. Nové volby do místní školní rady proběhly dne 5. června 1930 za přítomnosti zmocněnce Okresního školního výboru v Domažlicích Václava Švece.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad stanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Tak tomu bylo i v Běhařově, kde dne 27. července 1941 ukončila svoji činnost bývalá místní školní rada a okresní hejtmán Okresního úřadu v Domažlicích jmenoval novou místní školní radu ve složení: Josef Bureš, rolník - předseda, Václav Kohout, rolník - místopředseda, Karel Šanda, řídicí učitel - zástupce školy, Eduard Lehner, rolník a Eduard Šrámek, rolník - zástupci obce.

K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě zrušily místní školní rady a jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle

školní rady. Z tohoto důvodu dne 30. ledna 1944 převzal starosta obce Běhařov František Kellner finanční hotovost i veškeré písemné dokumenty bývalé místní školní rady.

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Dne 30. ledna 1946 se konala podle výnosu Okresní školní rady v Domažlicích ze dne 25. ledna 1946 ustavující schůze Místní školní rady v Běhařově, na které byli zvoleni předseda i členové.

Činnost místních školních rad zanikla zákonem č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci sídla školy.

Dne 26. března 1950 Místní školní rada v Běhařově na své poslední schůzi schválila účty za rok 1949 a odeslala je Okresnímu národnímu výboru v Domažlicích.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se nacházely pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady v budově školy. Do archivu byly předány společně s archiváliemi Národní školy Běhařov dne 26. 1. 1968 - přír. č. 25/68 Základní devítiletou školu Janovice nad Úhlavou. Archiválie místní školní rady byly v roce 1998 vyčleněny z archivního fondu Národní škola Běhařov EL NAD 1247 a byl založen nový EL NAD.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1926-1950. Jazyk archiválií je český. Fyzický stav archiválií je dobrý, jsou pouze zaprášeny. Celkový rozsah fondu činí 0,03 bm.

Fond obsahuje 2 úřední knihy z let 1926-1950. V archivním fondu se nedochovaly zápisy ze schůzí před rokem 1926 a ani žádné další archiválie.

Při inventarizaci archivního fondu Národní škola Běhařov v roce 2004 byla z fondu MŠR vyčleněna matrika žáků z let 1879-1880 a byla přesunuta do fondu školy. Zde utvořila ucelenou řadu matrik žáků z let 1879-1898, protože u nich bylo evidentní, že byly vedeny ve škole řídícím učitelem, nikoliv místní školní radou.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho Dodatku čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje knihu zápisů ze schůzí z let 1926-1950, ve které je uvedeno složení místní školní rady a popis její činnosti v daných volebních obdobích. Dále se dochoval pokladní deník z let 1938-1949, z něhož je možné čerpat údaje o finančních nákladech na činnost školy.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2014 a archivní pomůckou opatřila v roce 2015 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 3. 4. 2015

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

SOKA Klatovy. *Národní škola Běhařov*. EL NAD 1247.

SOKA Klatovy. *Archiv obce Běhařov*. EL NAD 705.

SOKA Klatovy. *Místní národní výbor Běhařov*. EL NAD 3.

Příloha: Seznam použitých zkratk

EL NAD – evidenční list Národního archivního dědictví

MŠO – Ministerstvo školství a osvěty

MŠR – místní školní rada

MV – Ministerstvo vnitra

SOAP – Státní oblastní archiv v Plzni

ukn – úřední knihy

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedm. č.
------------	-------	---------------	-------------------

Úřední knihy

1	Zápisy ze schůzí	1926-1950	ukn 1
2	Pokladní deník	1938-1949	ukn 2

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Běhařov
Značka archivního fondu:	MŠR Běhařov
Časový rozsah:	1926-1950
Počet evidenčních jednotek:	2 (2 úředních knih)
Počet inventárních jednotek:	2
Rozsah v bm:	0,03
Stav ke dni:	3. 4. 2015
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	9
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 3. 4. 2015-čj. SOAP/040-0282/2015